

Complexnummer: 510850

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Walenburg

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

510848, 510851

Woonplaats

Langbroek

Gemeente

Wijk bij Duurstede

Provincie

Utrecht

Hoofdadres van hoofdobject

Langbroekerdijk A 29, 3947 BC Langbroek

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

In structuur en deels in detail gaaf bewaarde buitenplaats met HOOFDGEBOUW (1) en HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2). Ten zuiden van de Langbroekerwetering ligt de buitenplaats Walenburg gesitueerd rondom een vierkante woontoren, die in de dertiende eeuw werd gesticht vermoedelijk door het geslacht Proeys. De woontoren bestond oorspronkelijk uit een fundering op spaarbogen en één verdieping en was gelegen op een omgracht terrein met voorburch. Deze grachtenstructuur is thans nog aanwezig. Rond 1300 kreeg de toren zijn huidige hoogte door het aanbrengen van nog twee verdiepingen. In het midden van de zestiende eeuw werd de toren in gebruik genomen als woning en werd er een vleugel aangebouwd, waarvoor het eiland werd vergroot. In 1803 kwam het goed in handen van het geslacht Van Lynden van Sandenburg, in wiens bezit de buitenplaats thans nog is. In 1965 werd het goed gerestaureerd door het echtpaar Canneman, waarbij de architect E.A. Canneman het poortgebouw naar de tekening van J. de Beijer reconstrueerde terwijl zijn vrouw zorg droeg voor de tuinaanleg die ter plekke van de voorburch in neo-formele stijl werd gerealiseerd. Deze is een bekend voorbeeld geworden van een aanleg op een historische plek en heeft de volgende generatie tuinarchitecten sterk beïnvloed.

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven. Aan de noordoostzijde wordt de buitenplaats begrensd door de Langbroekerdijk en aan de noordwestzijde door de oprijlaan. De grens aan de zuidwest- en zuidoost wordt bepaald door de overgang van bosgebied naar weiland.

Waardering

De HISTORISCHE BUITENPLAATS WALENBURG is van algemeen cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch belang:

- vanwege de ouderdom;
- als voorbeeld van een gaaf bewaarde middeleeuwse woontoren gelegen binnen een grachtenstructuur;
- als onderdeel van de reeks woontorens en kastelen aan de Langbroekerwetering;
- vanwege de visuele samenhang tussen de complexonderdelen.

Monumentnummer*: 510848

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 13 oktober 1999
Kadaster deel/nr: 11072/33

Monumentnaam**

Walenburg

Complexnummer

510850

Complexnaam

Walenburg

Woonplaats*

Langbroek

Gemeente*

Wijk bij Duurstede

Provincie*

Utrecht

Straat*

Langbroekerdijk A

Nr*

29

Toev.*

Postcode*

3947 BC

Woonplaats*

Langbroek

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Langbroek

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

289

Rijksmonumentomschrijving**

HOOFDGEBOUW (Walenburg). Op een omgracht terrein ligt een middeleeuwse woontoren bestaande uit een onderbouw, drie bouwlagen en een zolder onder een met pannen gedekt schilddak bekroond door twee koperen windvanen. Op het dak een dakkapel met vlieggaten. Oorspronkelijk was de toren 6.50 meter hoog voorzien van een weergang met kantelen, waarvan in het metselwerk nog sporen zichtbaar zijn. In de toren bevinden zich kloostervensters en kleine vensters met roedenverdeling voorzien van luiken. Aan de noordzijde is een uitgebouwde latrine, die oorspronkelijk van hout was. In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang de houten plafonds in het vertrek op de begane grond en op de tweede verdieping, en het gemetseld kruisgewelf op de eerste verdieping.

Met gebruikmaking van ouder muurwerk is in 1965 door de architect E.A. Canneman de woonvleugel gereconstrueerd naar de 19de-eeuwse hoofdvorm. Deze op rechthoekige grondslag opgetrokken aanbouw bestaat uit van één bouwlaag onder een met Oud-Hollandse pannen gedekt zadeldak.

Waardering

HOOFDGEBOUW (Walenburg) van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;

- als voorbeeld van een nog waarneembaar deel van een middeleeuwse woontoren gelegen binnen de bijbehorende grachtenstructuur;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Kasteel

Monumentnummer*: 510851

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 13 oktober 1999
Kadaster deel/nr: 11072/33

Complexnummer

510850

Complexnaam

Walenburg

Woonplaats*

Langbroek

Gemeente*

Wijk bij Duurstede

Provincie*

Utrecht

Straat*

Langbroekerdijk A

Nr*

29

Toev.*

Postcode*

3947 BC

Woonplaats*

Langbroek

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Langbroek

Sectie*

B

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1263

Langbroek

B

626

Langbroek

B

289

Langbroek

B

291

Rijksmonumentomschrijving**

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Walenburg. De aanleg van de buitenplaats wordt bepaald door de rechthoekige grachtenstructuur van de omgrachte burcht en voorburcht. Verder verdeelt een slotenstelsel het terrein in rechthoekige percelen, die loodrecht op de Langbroekerwetering staan. De buitenplaats wordt aan de noordwestzijde ontsloten door een rechte oprijlaan komend vanaf de Langbroekerdijk, waar deze gemarkeerd wordt door twee natuurstenen pijlers met de naam 'WALEN' 'BURG'. De met eikenbomen beplante laan loopt door tot aan een weiland en fungeert tevens als zichtlaan. Ten westen van het huis maakt de laan een scherpe hoek en loopt achter het huis door met links de (voor)burcht en rechts enkele hakhoutpercelen. Op het terrein terzijde van Walenburg ligt een klein parkbosje (eiken). Binnen het formele kader is door mevrouw Canneman in 1965 een nieuwe tuin aangelegd, die een grote voorbeeldfunctie voor de volgende generatie tuinarchitecten heeft vervuld. Deze aanleg is door zijn geringe ouderdom (jonger dan vijftig jaar) thans nog voor de bescherming van ondergeschikte betekenis.

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Walenburg van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de middeleeuwse grachtenstructuur;
- vanwege het ensemble van grachten, lanen en het bosje;
- als voorbeeld van een gaaf bewaard kasteelterrein met burcht en voorburcht;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg